

Μείωση επιτοκίων εκτός, άνοδος εντός...

ΤΟ ΘΕΜΑ 1

Πιο ευέλικτο αλλά και πιο κοντά σε αυτό που ήθελαν οι τράπεζες είναι το τελικό σχέδιο για την ρευστότητα του συστήματος, όπως αυτό μεταβλήθηκε για πολλοστή φορά από τον υπουργό Οικονομίας. Βασικό του στοιχείο η a la carte χρήση των τριών αξόνων της ρύθμισης, καθώς και ο περιορισμός της κρατικής εποπτείας. Οι τράπεζες θεωρούν πως κινείται προς την ορθή κατεύθυνση, αλλά δεν φανερώνουν τις προθέσεις τους, για συμμετοχή ή μη, τονίζοντας πως έχουν χρόνο.

ΝΕΟΣ ΕΛΙΓΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ Γ. ΑΛΟΓΟΣΚΟΥΦΗ

Ρύθμιση a la carte για το πακέτο στήριξης πέτυχαν οι τράπεζες...

ΤΟΥ ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΔΗ

Αλλαγή στάσης για ακόμη μια φορά του υπουργού Οικονομίας κ. Γ. Αλογοσκούφη, στο νομοσχέδιο για την ενίσχυση ρευστότητας της οικονομίας. Ο υπουργός αλλάζει στάση για τρίτη φορά στο 20ήμερο που έχει μεσολαβήσει από την ανακοίνωση του σχεδίου στήριξης του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος μέχρι και σήμερα, επανερχόμενος ουσιαστικά στην αρχική του. Σύμφωνα με την νέα εκδοχή του νομοσχεδίου, που όπως όλα δείχνουν θα είναι και η τελική, οι τράπεζες έχουν την δυνατότητα ενταχθούν στο σχέδιο, όχι «πακέτο» αλλά σε όποιο από τα τρία επιμέρους σκέλη επιθυμούν, καθιστώντας το νομοσχέδιο προαιρετικό και όχι υποχρεωτικό. Συμμετοχή στο Δ.Σ. και δικαίωμα βέτο, θα έχει το ελληνικό δημόσιο σε δύο από τα τρία σκέλη του σχεδίου. Όπως είναι σαφές, ο υπουργός Οικονομίας, σε λιγότερο από 24 ώρες, έκανε στροφή 180 μοιρών και άφησε κατά μέρος τις «συμφωνίες κυρίων» που επικαλούνταν μέρες τώρα, δηλώνοντας πως «όποια τράπεζα θέλει να συμμετάσχει στο πρόγραμμα, θα πρέπει να εκδώσει προνομιούχες μετοχές ώστε το δημόσιο να γίνει μέτοχος της». Σης τροπολογίες που κατατέθηκαν χθες το απόγευμα στη Βουλή υπάρχουν αρκετές διαφοροποιήσεις από το αρχικό σχέδιο, αλλά

μετοχές αυτές δεν θα είναι διαπραγματεύσιμες σε καμία αγορά, ενώ δεν θα μπορούν να μεταβιβαστούν. Η τράπεζα θα μπορεί να τις επαναγοράσει, δίνοντας premium 10%, εντός διαστήματος έως πέντε έτη, αλλά όχι νωρίτερα από την 1.7.2009. Ως τιμή διάθεσης των προνομιούχων μετοχών ορίζεται η ονομαστική τους τιμή. Στο Δ.Σ. της Τράπεζας εισέρχεται εκπρόσωπος του ελληνικού δημοσίου με δικαίωμα βέτο και ελεύθερη πρόσβαση στα βιβλία και τα στοιχεία της Τράπεζας. Επίσης καταργούνται τα bonus των στελεχών της τράπεζας και οι αμοιβές τους δεν υπερβαίνουν αυτές του διοικητή της ΤτΕ.

● Εγγυήσεις δημοσίου έως 15 δις. ευρώ: Αφορά τα δάνεια που θα συναφθούν από τις τράπεζες έως τις 31.12.2009. Η εγγύηση θα παρέχεται με προμήθεια, η οποία θα καθοριστεί μεταγενέστερα από την ΤτΕ. Επίσης προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπου του δημοσίου με δικαίωμα βέτο.

● Έκδοση ομολόγων έως 8 δις. ευρώ: Δεν προβλέπεται συμμετοχή εκπροσώπου του Δημοσίου. Πάντως στο νομοσχέδιο έχει προστεθεί η φράση «εφόσον καλύπτουν τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η ΤτΕ», το οποίο σε συνδυασμό με τη δήλωση του υποδιοικητή της ΤτΕ πως «όλες οι τράπεζες δεν είναι ίδιες», κάποιοι ερμηνεύουν πως πιθανότατα μελλοντικά ίσως λειτουργήσει και ως μέσο πίεσης από την

πλευρά του δημοσίου σε κάποια ιδρύματα να ενταχθούν στον σχέδιο, αν αυτό κριθεί απαραίτητο.

Στο νομοσχέδιο υπάρχει πρόβλεψη για την ομαλή συνέχιση των πιστώσεων στην αγορά, ενώ ό-

πως τόνισε ο υπουργός Οικονομίας στην ομιλία του στη Βουλή «το νομοσχέδιο θα χρησιμοποιηθεί ως μοχλός πίεσης στο πιστωτικό σύστημα για αν ευνοηθούν ορισμένες κατηγορίες δανειοληπτών, όπως είναι αυτοί που έχουν μείνει άνεργοι και έχουν στεγαστικό». Ο υπουργός σημείωσε πως γι' αυτό «πακέτου τύπου Θαπατέρο» εκπονούνται κάποια σχέδια.

Επιστροφή στο α' σχέδιο

● Ο υπουργός αλλάζει στάση για τρίτη φορά στο 20ήμερο που έχει μεσολαβήσει από την ανακοίνωση του σχεδίου στήριξης του ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος μέχρι και σήμερα, επανερχόμενος ουσιαστικά στην αρχική του.

Όπως θέλουν

● Οι τράπεζες έχουν την δυνατότητα ενταχθούν στο σχέδιο, όχι «πακέτο» αλλά σε όποιο από τα τρία επιμέρους σκέλη επιθυμούν, καθιστώντας το νομοσχέδιο προαιρετικό και όχι υποχρεωτικό.

Δείκτης επάρκειας

● Στο νομοσχέδιο έχει προστεθεί η φράση «εφόσον καλύπτουν τον δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας που θέτει η ΤτΕ». Σε συνδυασμό με τη δήλωση του υποδιοικητή της ΤτΕ πως «όλες οι τράπεζες δεν είναι ίδιες», ίσως στο μέλλον χρησιμοποιηθεί ως μέσον πίεσης

...και αυξάνουν τα επιτόκια!

Αύξηση των επιτοκίων στις καινούργιες δανειακές συμβάσεις και επαναδιαπραγμάτευση των δανείων που λήγουν, ανακοίνωσε χθες από τη Βουλή ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας, Τ. Αράπογλου. Μιλώντας ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών στην Επιτροπή Οικονομικών όπου συζητείται από χθες το νομοσχέδιο για την ενίσχυση της ρευστότητας της Οικονομίας, ο κ. Αράπογλου άφησε να φανεί ότι τη μεγαλύτερη πιστωτική πίεση θα δεχθούν τα κεφάλαια κίνησης των επιχειρήσεων και πρόσθεσε ότι από το 2009 θα αλλάξουν οι όροι δανειοδότησης των δικαιούχων του ΟΕΚ. Δεν παρέλειψε πάντως να μεταθέσει στην κυβέρνηση και τις Εποπτικές Αρχές την ευθύνη για ενδεχόμενη συρρίκνωση της παραγωγικής βάσης, δηλώνοντας πρόθυμος να βοηθήσει τις επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι θα χαλαρώσουν τα κριτήρια χορήγησης της κρατικής ενίσχυσης.

ΑΝΑΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ >> Σχετικά με τα επιτόκια σημείωσε «η ανατιμολόγηση αφορά στο 10% -το πολύ- στα παλαιά δάνεια. Η πλειοψηφία των δανείων που θα ανατιμολογηθούν είναι νέα δάνεια. Υπάρχουν συμβάσεις όπου μας επιτρέπεται να ανατιμολογήσουμε το περιθώριο και άλλες που δεν μας επιτρέπεται. Στην περίπτωση του κεφαλαίου κινήσεως, που έχει ημερομηνία λήξης, όταν λήξει η περίοδος της έγκρισης έχουμε την δυνατότητα να πούμε ότι για να το επεκτείνουμε θέλουμε άλλη τιμή. Αλλά για δάνεια ομολογιακά, για δάνεια συγκεκριμένου χρόνου 3-5 χρόνια δεν έχουμε δικαίωμα στη διάρκεια του δανείου να αλλάξουμε τιμολόγηση». Τόνισε ότι «η σοβαρή πλειοψηφία της ανατιμολόγησης είναι στα καινούργια δάνεια. Στα στεγαστικά δεν μπορείς να ανατιμολογήσεις. Στα καταναλωτικά, αν δεν λήξει, δεν μπορείς να ανατιμολογή-

σεις. Τα επιχειρηματικά δάνεια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, είναι δάνεια τα οποία είναι συνήθως κεφάλαια κινήσεως επίσιας διάρκειας. Όπως καταλαβαίνετε, επειδή η λήξη των συμβάσεων του κεφαλαίου κίνησης συμβαίνει καθ' όλη τη διάρκεια του χρόνου για πολλές επιχειρήσεις, η ανατίμηση εκτείνεται σε μεγάλο διάστημα. Άρα, η ωφέλειά μας, σε βαθμό που ανεβαίνει το περιθώριο, θα προκύψει σε βάθος χρόνου και όχι χθες». Σχολιάζοντας το νομοσχέδιο, ζήτησε να αποσυνδεθεί το πρόγραμμα από τον όρο της αύξησης της κεφαλαιακής τους επάρκειας, όπως συνέβη και σε άλλες χώρες. «Είμαστε οι πρώτοι που θα προτείνουμε διευκόλυνση για να δώσουμε ανάσα στις 5.000-6.000 μικρομεσαίες νέες επιχειρήσεις που εντάσσουμε ετησίως στο πελατολόγιό μας και θα χρειαστούν στήριξη στην επόμενη διετία και δεν έχει νόημα να τους στραγγίσουμε. Μας συμφέρει να τους βοηθήσουμε, αλλά χρειαζόμαστε την υποστήριξη των εποπτικών αρχών. Ναι στις πιστωτικές διευκολύνσεις, εφόσον όμως δεν επιβαρυνθούμε με περισσότερο κόστος και μείωση της πιστοληπτικής μας ικανότητας». Θα συζητήσουμε το τελικό πλαίσιο και την τελική τιμολόγηση για το 2009 εν ευθέτω χρόνω».

ΕΘΝΙΚΗ >> Μιλώντας ως διοικητής της Εθνικής επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί για το σχέδιο την 1.2.2009 που λήγει η προθεσμία. Δήλωσε ότι η ΕΤΕ στην Τουρκία «χρηματοδότησε όλη την αύξηση των χορηγήσεων χωρίς να μεταφερθούν χρήματα από την Ελλάδα» και πρόσθεσε ότι στα Βαλκάνια οι τράπεζες «διοχετεύουν μεγαλύτερο ποσοστό ρευστότητας». Υποστήριξε ότι «η κατάρρευση του Χ.Α., ήταν μια κατάσταση αδικαιολόγητου πανικού, διότι έγινε με πλήρη αποσύνδεση της ποιότητας των εταιρειών και της τιμής των μετοχών».

>>

Ο διοικητής της Εθνικής Τράπεζας, Τ. Αράπογλου, μίλησε ως εκπρόσωπος της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών στην Επιτροπή Οικονομικών αφήνοντας να εννοηθεί ότι τη μεγαλύτερη πιστωτική πίεση θα δεχθούν τα κεφάλαια κίνησης των επιχειρήσεων

και από τους «λεονταρισμούς» Αλογοσκούφη των τελευταίων ημερών.

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ >> Τα βασικά σημεία του Νομοσχεδίου είναι πλέον τα εξής:

● Κεφαλαιακή ενίσχυση έως 5 δις. ευρώ: Όσες τράπεζες θελήσουν κεφαλαιακή στήριξη, θα εκδίδουν προνομιούχες μετοχές, τις οποίες θα αγοράζει το ελληνικό δημόσιο. Οι

ΤΟ ΘΕΜΑ 2

Απογοήτευσε τις αγορές η ΕΚΤ, μειώνοντας το επιτόκιο του ευρώ μόνο κατά μισή ποσοστιαία μονάδα (στο 3,25%). Η Τράπεζα της Αγγλίας, αντίθετα, προχώρησε σε μια «γενναία» κίνηση, μειώνοντας το επιτόκιο της λίρας κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα (στο 3%). Τα μακροοικονομικά στοιχεία συνεχίζουν να παραπέμπουν σε βαθιά ύφεση, με τις παραγγελίες προς τις γερμανικές βιομηχανίες να μειώνονται κατά 8% τον Σεπτέμβριο. Οι αναλυτές συνεχίζουν να προεξοφλούν μείωση των επιτοκίων του ευρώ στο 2,5% πριν από το καλοκαίρι.

ΣΤΟ 3,25% ΤΟ ΕΠΙΤΟΚΙΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩ - ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΠΕΡΙΜΕΝΑΝ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΜΕΙΩΣΗ

Απογοήτευσε τις αγορές η συντηρητική στάση της ΕΚΤ

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΣΑΒΒΙΔΗ
hsav@pegasus.gr

Κατά μισή ποσοστιαία μονάδα (3,25% από 3,75%) μείωσε, τελικά, το βασικό της επιτόκιο η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, απογοητεύοντας αναλυτές κι επενδυτές που ήλπιζαν σε μια μεγαλύτερη κίνηση. Οι δηλώσεις των τελευταίων ημερών από μέλη της διοίκησης που παραδοσιακά θεωρούνται «γεράκια» (Βέμπερ, Σταρκ) επέτρεψαν σε αρκετούς να ελπίζουν ότι το βασικό επιτόκιο του ευρώ θα μειωθεί από το 3,75% στο 3%. Η απόφαση της Τράπεζας της Αγγλίας να μειώσει το επιτόκιο της στερλίνας στο 3% από 4,5% ενίσχυσε τις ελπίδες αυτές, αλλά λίγη ώρα αργότερα η ανακοίνωση από τη Φραγκφούρτη επανέφερε τους πάντες στην... πραγματικότητα.

Στη συνέντευξη Τύπου που ακολούθησε, ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Ζαν-Κλοντ Τρισέ, άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο περαιτέρω μειώσεων επιτοκίων («ποτέ δεν δεσμευόμαστε εκ των προτέρων», επανέλαβε), αλλά

επέμεινε και στην ύπαρξη πληθωριστικών κινδύνων («ο τιμάρθρωμος παραμένει σταθερά σε επίπεδο σημαντικά υψηλότερο από εκείνο που συνδέεται με σταθερότητα των τιμών»). Ο κ. Τρισέ παραδέχθηκε, πάντως, ότι στη συνεδρίαση της διοίκησης συζητήθηκε το ενδεχόμενο μείωσης των επιτοκίων κατά 0,75 μονάδες. Έσπευσε, όμως, να προσθέσει ότι η τελική

απόφαση για μείωση κατά μισή μονάδα ήταν ομόφωνη.

Ο κ. Τρισέ εμφανίστηκε, μάλιστα, ελαφρώς συγκρατημένος για το ενδεχόμενο ύφεσης στην Ευρωζώνη, υποστηρίζοντας ότι στη Φραγκφούρτη αναμένουν τις νεότερες προβλέψεις των αναλυτών. Ήδη η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκτιμά ότι η οικονομία της Ευρωζώνης βρίσκεται σε ύφεση, γεγονός που αναμένεται να επιβεβαιωθεί την επόμενη Παρασκευή, όταν και θα ανακοινωθούν τα πρώτα στοιχεία για την πορεία του ΑΕΠ το γ' τρίμηνο. Με τον ρυθμό ανάπτυξης να είναι αρνητικός το β' τρίμηνο, θα αρκείσει μια νέα συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά τους καλοκαιρινούς μήνες για να εισέλθει και «επίσημα» η Ευρωζώνη σε ύφεση - την πρώ-

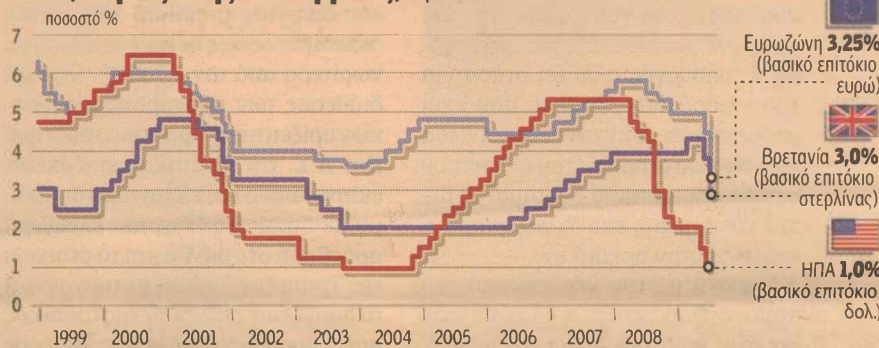

» Ζαν-Κλοντ Τρισέ

τη από τη δημιουργία της, το 1999.

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ » Χθες προστέθηκαν και νέα αρνητικά στοιχεία για την πορεία των μεγαλύτερων ευρωπαϊκών οικονομιών: Στη Γερμανία ανακοινώθηκε ότι οι παραγγελίες προς τις βιομηχανίες της χώρας κατέγραψαν, τον Σεπτέμβριο, τη μεγαλύτερη υποχώρηση μετά την επανενοποίηση της χώρας. Οι αναλυτές προέβλεπαν υποχώρηση κατά 2% σε μηνιαία βάση, μετά τη «βουτιά» κατά 3,5% τον Αύγουστο. Τελικά, όμως, οι παραγγελίες μειώθηκαν κατά 8%, προσφέροντας νέα επι-

Επιτόκια παρέμβασης κεντρικών τραπεζών ΗΠΑ, Ευρωζώνης και Αγγλίας, την τελευταία 10ετία

χειρήματα σε όσους υποστηρίζουν ότι η μεγαλύτερη οικονομία της Ευρωζώνης βρίσκεται ήδη σε ύφεση. Αντίστοιχη η εικόνα και στην Ισπανία, όπου η βιομηχανική παραγωγή μειώθηκε, τον Σεπτέμβριο, κατά 8,8% (ετήσια βάση). Ήταν ο πέμπτος διαδοχικός μήνας υποχώρησης, κάτι που είχε να συμβεί από τις αρχές της δεκαετίας. Ήδη στη χώρα διατυπώνονται φόβοι για έκρηξη της ανεργίας ακόμα και στο 25% μέχρι το 2011.

Υπό τις συνθήκες αυτές, οι φόβοι της διοίκησης της ΕΚΤ για πληθωριστικές πιέσεις μοιάζουν εκτός πραγματικότητας. Σε κάθε

περίπτωση, οι αναλυτές θεωρούν εξαιρετικά πιθανή μία ακόμα μείωση των επιτοκίων κατά μισή μονάδα (δηλαδή, στο 2,75%) μέχρι το τέλος του έτους και υποστηρίζουν ότι το βασικό επιτόκιο του ευρώ θα υποχωρήσει στο 2,5% πριν από το καλοκαίρι του 2009. Εκείνο, όμως, που απασχολεί την ΕΚΤ είναι αν οι εμπορικές τράπεζες «περάσουν» τις μειώσεις στην αγορά. Ο κ. Τρισέ αναγκάστηκε, χθες, να κάνει ειδική έκκληση, καλώντας τα πιστωτικά ιδρύματα να αξιοποιήσουν τη βοήθεια που τους δίνουν οι εθνικές κυβερνήσεις και η ΕΚΤ, προς όφελος των δανειοληπτών.

Θεαματική μείωση στη Βρετανία, νέα μείωση στην Ελβετία

• **Η Τράπεζα της Αγγλίας «κατέβασε» το επιτόκιο της στερλίνας στο 3% από 4,5% ενώ και η SNB μείωσε το βασικό της επιτόκιο κατά 50 μονάδες βάσης**

Η ούτως ή άλλως θεωρούμενη ως αναγκαία επιθετική μείωση των επιτοκίων χθες στη Βρετανία απογοήτευσε τους συναλλασσομένους αντί να τους ενθαρρύνει. Το παράδοξο τούτο συνέβη επειδή η απόφαση της Τράπεζας της Αγγλίας (BoE) να μειώσει κατά «θεαματικό» -όπως χαρακτηρίστηκε- τρόπο το επιτόκιο της στερλίνας, στο 3% από 4,5%, εξελήφθη ως ενδεικτική του μεγέθους

της ανησυχίας της βρετανικής τράπεζας για την οικονομία. Η μείωση του επιτοκίου κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα ήταν η μεγαλύτερη από τότε που η τράπεζα κέρδισε την ανεξαρτησία της, πριν από έντεκα χρόνια. Ο Τζόνθαν Λόινς της Capital Economics, αν και χαρακτήρισε «εκπληκτική» τη μείωση κατά 1,5 ποσοστιαία μονάδα, δήλωσε ότι και πάλι το βρετανικό επιτόκιο παραμένει σε πολύ υψηλότερο επίπεδο από το αμερικανικό, όταν οι οικονομικές συνθήκες θα επέβαλαν να είναι ακόμη χαμηλότερα. Χθες, μάλιστα, η μεγαλύτερη εταιρεία χορήγησης στεγαστικών δανείων στη Βρετανία Halifax ανακοίνωσε πως οι τιμές καταβολών μειώθηκαν κατά 14,9%

σε ετήσια βάση τον Οκτώβριο, καταγράφοντας τη μεγαλύτερη πτώση από τότε που ξεκίνησε η καταμέτρηση των στοιχείων, το 1983.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΙΝΗΣΗ » Αλλά και η τράπεζα της Ελβετίας SNB μείωσε χθες το βασικό της επιτόκιο κατά 50 μονάδες βάσης, στη δεύτερη κίνησή της στο διάστημα του τελευταίου μήνα, καθώς η ίδια εξήγησε πως το 2009 η οικονομία ενδέχεται να οδηγηθεί σε ύφεση. Ο χρηματοοικονομικός τομέας αντιστοιχεί περίπου στο 15% της ελβετικής οικονομίας, και η μεγαλύτερη τράπεζα της χώρας, η UBS, είχε τις μεγαλύτερες διαγραφές αξιών ενεργητικού από οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή τράπεζα.

Εφιαλτική πρόβλεψη για επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας στο 2,2%

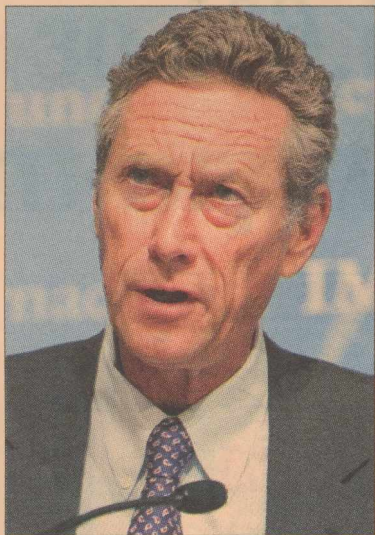
ΔΝΤ: Το χειρότερο έτος μεταπολεμικά θα είναι το 2009

➤ Τη χειρότερη επίδοση μεταξύ των μεγαλύτερων οικονομιών αναμένεται να έχει η Βρετανία, όπου το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 1,3% το επόμενο έτος

ΤΟΥ ΧΑΡΗ ΣΑΒΒΙΔΗ
hsav@pegasus.gr

Η χειρότερη χρονιά μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο θα είναι το 2009 για τις αναπτυγμένες οικονομίες. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, λίγες μόλις εβδομάδες μετά τη φθινοπωρινή του έκθεση για την παγκόσμια οικονομία, προχώρησε χθες σε δυσμενή αναθεώρηση των προβλέψεών του. Οι αναλυτές του ΔΝΤ προχωρούν, παράλληλα, σε έκκληση για πιο ευρεία δράση, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η χρηματοοικονομική κρίση και να πυροδοτηθεί η ανάπτυξη.

Το ΔΝΤ προβλέπει επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας στο 3,7%, φέτος, και στο 2,2%, το 2009. Μόλις τον Οκτώβριο, οι αντίστοιχες προβλέψεις ήταν 3,9% και 3% ενώ την άνοιξη οι προβλέψεις έκαναν λόγο για 4,1% και 3,9%, αντίστοιχα. Υπενθυμίζεται ότι το ΔΝΤ θεωρεί ότι η παγκόσμια οικονομία βρίσκεται

➤ Ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ, Ο. Μπλάνσαρντ, παρουσιάζοντας τις εκτιμήσεις του, κάλεσε τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν επεκτατικές δημοσιονομικές πολιτικές

ται σε ύφεση όταν το ΑΕΠ αυξάνεται με ρυθμό χαμηλότερο του 3% ετησίως. Στις αναπτυγμένες οικονομίες, μάλιστα, το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί το 2009 κατά 0,3%, έναντι εκτίμησης για ανάπτυξη 0,5% μόλις τον προηγούμενο μήνα.

Τη χειρότερη επίδοση μεταξύ των μεγαλύτερων οικονομιών αναμένεται να έχει η Βρετανία, όπου το ΑΕΠ εκτιμάται ότι θα συρρικνωθεί κατά 1,3% το 2009. Ισχυρό θα

είναι το πλήγμα και για τη γερμανική οικονομία, με το ΑΕΠ να μειώνεται κατά 0,8%.

Στην Ισπανία η συρρίκνωση του ΑΕΠ θα είναι 0,7%, στην Ιταλία 0,6% και στη Γαλλία 0,5%. Συνολικά το ΑΕΠ της Ευρωζώνης θα περιοριστεί, το 2009, κατά 0,5% -επίδοση ελαφρώς χειρότερη εκείνης της Ιαπωνίας (-0,2%) αλλά καλύτερη αυτής των ΗΠΑ (-0,7%). Ήδη τα στοιχεία για τις πωλήσεις των Αμερικανικών πολυκαταστημάτων είναι εξαιρετικά απογοητευτικά (γίνεται λόγος για τον χειρότερο μήνα της δεκαετίας), με μόνους ωφελημένους τις αλυσίδες χαμηλού κόστους, όπως η Wal-Mart. Η τελευταία ανακοίνωσε, μάλιστα, ότι θα προχωρά σε νέες μειώσεις τιμών κάθε εβδομάδα μέχρι τα Χριστούγεννα, γεγονός που πιθανότατα θα οδηγήσει στην χρεοκοπία πλήθος ανταγωνιστών της.

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ➤ Στις αναπτυσσόμενες χώρες η ανάπτυξη θα είναι θετική αλλά κατά πολύ χαμηλότερη των προηγούμενων εκτιμήσεων: Τον προηγούμενο μήνα το ΔΝΤ έκανε λόγο για αύξηση του ΑΕΠ κατά 6,1% και τώρα «κατεβάζει τον πήχυ» στο 5,1%. Στην Κίνα ο ρυθμός ανάπτυξης θα περιοριστεί στο 8,5% (από 11,9% το 2007, 9,7% φέτος και προηγούμενη πρόβλεψη 9,3% για το 2009), στην Ινδία στο

6,3% (από 9,3% το 2007, 7,8% φέτος και προηγούμενη πρόβλεψη 6,9% για το 2009) και στη Ρωσία στο 3,5% (από 8,1% το 2007, 6,8% φέτος και προηγούμενη πρόβλεψη 5,5% για το 2009). Η επιβράδυνση της ανάπτυξης αναμένεται να διατηρήσει την τιμή του πετρελαίου στα σημερινά επίπεδα (η πρόβλεψη είναι για μέση τιμή 68 δολ./βαρέλι το 2009) ενώ τον προηγούμενο μήνα οι αναλυτές προέβλεπαν μέση τιμή στα 100 δολάρια.

«Οι προοπτικές της παγκόσμιας ανάπτυξης έχουν επιδεινωθεί τον τελευταίο μήνα, καθώς συνεχίζεται η διαδικασία απομόχλευσης στον χρηματοπιστωτικό τομέα, ενώ η καταναλωτική και επιχειρηματική εμπιστοσύνη φθίνει», επισημαίνουν στην έκθεσή τους οι αναλυτές του ΔΝΤ, προσθέτοντας πως οι ενέργειες στήριξης του χρηματοπιστωτικού τομέα παγκοσμίως, μπορούν να προσφέρουν ώθηση στην ανάπτυξη. Ο επικεφαλής οικονομολόγος του ΔΝΤ, Ο. Μπλάνσαρντ, παρουσιάζοντας τις εκτιμήσεις κάλεσε τις κυβερνήσεις να υιοθετήσουν επεκτατικές δημοσιονομικές πολιτικές και μάλιστα σε διεθνή συνεργασία: «Τα περιθώρια χαλάρωσης της νομισματικής πολιτικής δεν είναι πλέον σημαντικά, οπότε εξαιρετικά αναγκαία είναι μια παγκόσμια δημοσιονομική επέκταση», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Αρωγή του ΔΝΤ προς την Ουκρανία

➤ Διετές δανειοδοτικό πρόγραμμα ύψους 16,5 δισ. δολαρίων προς την Ουκρανία ενέκρινε χθες το ΔΝΤ, το οποίο, περιλαμβάνει μεταξύ άλλων, αλλαγές στο νομισματικό και συναλλαγματικό καθεστώς της χώρας, προκειμένου να περιοριστούν οι πιέσεις στην ουκρανική οικονομία από την παγκόσμια χρηματοοικονομική κρίση. Το πακέτο, το οποίο η πρωθυπουργός Γούλια Τιμοσένκο χαρακτήρισε ως «μεγάλη νίκη», προβλέπει την άμεση εκταμίευση 4,5 δισ. δολαρίων. Την απόφαση του ΔΝΤ συνοδεύει πρόβλεψη για ύφεση το 2009, που σε μεγάλο βαθμό θα προκληθεί από την πτώση των παγκόσμιων τιμών χάλυβα, του βασικού εξαγωγίμου προϊόντος της Ουκρανίας, αλλά και της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης.

➤ Σύμφωνα με τον επικεφαλής αναλυτή της Fitch κ. Chris Pryce, «πολλά θα εξαρτηθούν από το εάν οι τράπεζες είναι πρόθυμες να παράσχουν στους πλοιοκτήτες ρευστότητα, παρά την τρέχουσα πιστωτική στενότητα»

Δυσοίωνες προβλέψεις από Fitch λόγο επιβράδυνσης σε ναυτιλία και τουρισμό

«Εξατμίζεται» ο ρυθμός ανάπτυξης στην Ελλάδα

➤ Ακόμη πιο αρνητικές οι προβλέψεις της UBS αλλά και της Morgan Stanley

«Εξατμισμό» του ρυθμού ανάπτυξης το 2009 προβλέπει με νέες του δηλώσεις ο επικεφαλής αναλυτής της Fitch κ. Chris Pryce στην ηλεκτρονική σελίδα του Fairplay που είναι εξειδικευμένη σε ζητήματα ναυτιλίας.

«Για το 2009 περιμένουμε ο ρυθμός ανάπτυξης της Ελλάδας να εξατμιστεί εντελώς» προσθέτοντας πως «είναι εξαιρετικά πιθανοί χαμηλοί ρυθμοί ανάπτυξης εξαιτίας της επιβράδυνσης στο στρατηγικό για την Ελλάδα τομέα της

ναυτιλίας, σε συνδυασμό με απότομη πτώση και στον τουρισμό» δήλωσε ο κ. Pryce, ο οποίος πριν από λίγες μέρες συνέταξε έκθεση της Fitch με την οποία υποβαθμίστηκε σε σταθερή από θετική η προοπτική αξιολόγησης της οικονομίας. Όπως αναφέρεται στο σχετικό δημοσίευμα του Fairplay, η Fitch «δεν έχει υποβαθμίσει ακόμη την πιστοληπτική αξιολόγηση της οικονομίας, αλλά ο κ. Pryce σημείωσε πως στην αύξηση του ΑΕΠ μόνο ο τομέας των υπηρεσιών συμβάλλει περισσότερο από τη ναυτιλία». Τονίζει δε πως τα τελευταία χρόνια οι Έλληνες πλοιοκτήτες έχουν μεταφέρει τις χρηματοοικονομικές τους υποχρεώσεις

στην Ελλάδα, κάτι που θα μπορούσε να βοηθήσει την πρόσβασή τους σε φθηνότερο χρήμα. «Πολλά θα εξαρτηθούν από το εάν οι τράπεζες είναι πρόθυμες να παράσχουν στους πλοιοκτήτες ρευστότητα, παρά την τρέχουσα πιστωτική στενότητα» εκτίμησε ο κ. Pryce.

ΠΡΟΒΛΕΨΗ - ΣΟΚ ΑΠΟ UBS ➤ Σε πρόβλεψη - σοκ για αρνητικό ρυθμό ανάπτυξης, δηλαδή - 0,1%, τον επόμενο χρόνο προχώρησε χθες η διεθνής επενδυτική τράπεζα UBS, προβαίνοντας στην πιο αρνητική πρόβλεψη που έχει διατυπωθεί έως σήμερα για τον ελληνικό ρυθμό ανάπτυξης το 2009. Η αμέσως χειρότερη είναι αυτή της Morgan Stanley για ρυθμό ανάπτυξης 0,9%

το 2009, ενώ το, συνήθως απαισιόδοξο, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο προβλέπει ανάπτυξη 2% και η Κομισιόν 2,5%. Όπως προειδοποιεί η UBS αν και η έως τώρα επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης έχει υπάρξει ήπια, οι αναλυτές «βλέπουν» ένταση των πιέσεων, με μεγάλα βαρίδια για την οικονομία, το υψηλό έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών, το δημοσιονομικό έλλειμμα, την επιβράδυνση στην κατανάλωση και το υψηλό δημόσιο χρέος. Αναμένει αύξηση της κατανάλωσης μόλις κατά 0,6%, από 1,7% φέτος, μείωση των επενδύσεων κατά 1,4%, αντί μείωσης 3,4% το 2008 και πτώση 7,1% στις εξαγωγές.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΑΡΛΑΠΑΝΟΥ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΑΙΤΗΜΑ ΤΗΣ ΓΣΕΒΕΕ

Ρευστότητα 250
εκατ. στους
μικρομεσαίους

Τη χρηματοδότηση του ΤΕΜΠΙΜΕ καταρχάς με 250 εκατομμύρια ευρώ, ώστε να μπορέσει να λειτουργήσει και να υλοποιηθούν οι προτάσεις του υπουργείου Ανάπτυξης και σε μεγαλύτερο εύρος νέων επιχειρήσεων, ζητά η ΓΣΕΒΕΕ.

Ο πρόεδρος της Συνομοσπονδίας, Δ. Ασημακόπουλος, ζητά επιπλέον από την κυβέρνηση να προχωρήσει στην κατάθεση νομοθετικής ρύθμισης για την άμεση επαναφορά του αφορολόγητου αποθεματικού για επενδύσεις. Για τις επιχειρήσεις με τζίρο έως 1,5 εκατ. ευρώ το αφορολόγητο να διαμορφωθεί στο 50% των κερδών και για επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 10 εκατομμύρια ευρώ στο 20% των κερδών. Επιπλέον, με στόχο την ενίσχυση της ρευστότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η ΓΣΕΒΕΕ ζητά:

- Στους πέντε νομούς με τους μεγαλύτερους δείκτες ανεργίας να θεσμοθετηθεί μηδενική φορολόγηση των πολύ μικρών επιχειρήσεων.
- Να ιδρυθεί τράπεζα για τη χορήγηση δανείων και εγγυήσεων σε μικρές επιχειρήσεις.
- Να επανέλθει το αφορολόγητο των 10.500 ευρώ, που καταργήθηκε πρόσφατα.
- Να παγώσουν έως το τέλος του 2009 τα τιμολόγια της ΔΕΗ, των υπόλοιπων ΔΕΚΟ και τα δημοτικά τέλη.

ΣΩΜΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Με θέμα την κρίση
το 7ο Συνέδριο

Ο ρόλος των ορκωτών ελεγκτών λογιστών και των εποπτικών αρχών σε περιόδους οικονομικών κρίσεων θα συζητηθεί στο 7ο συνέδριο που διοργανώνει το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Το συνέδριο θα πραγματοποιηθεί αύριο Σάββατο, στο «Κτήμα Πεντελικόν» στην Βαρυπόμνη όπου θα γίνουν και οι απονομές των αδειών ασκήσεως επαγγέλματος στους νέους ορκωτούς ελεγκτές λογιστές και των μεταπτυχιακών επαγγελματικών τίτλων κατάρτισης ελεγκτών λογιστών. Στόχος του συνεδρίου είναι η ανταλλαγή ιδεών για το ρόλο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και των Εποπτικών Αρχών στη δύσκολη αυτή περίοδο της οικονομικής κρίσης. Στο Συνέδριο έχουν κληθεί και θα παρευρεθούν ο υφυπουργός Οικονομίας και Οικονομικών Ι. Παπαθανασίου, προσωπικότητες του ελεγκτικού θεσμού και του επιχειρηματικού κόσμου.

Η αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου και του αερίου δεν «περνά» ακόμα στη ΔΕΗ, καθώς οι τιμές στις οποίες η επιχείρηση αγοράζει το φυσικό αέριο καθυστερούν ως και έξι μήνες να ενσωματώσουν τις διακυμάνσεις των διεθνών τιμών, διευκρίνισε ο κ. Αθανασόπουλος.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ «ΡΗΤΡΑΣ ΚΑΥΣΙΜΩΝ» ΑΠΟ ΤΗΝ 1η ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2009

Τρίτη αύξηση 5,6% σε 13
μήνες στα τιμολόγια της ΔΕΗ

ΤΗΣ ΜΑΝΤΑΛΕΝΑΣ ΠΙΟΥ

Νέα αύξηση στα τιμολόγια της ΔΕΗ ύψους 5,6% από την 1η Ιανουαρίου 2009 με τη μορφή της ρήτρας καυσίμων προανήγγελε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της επιχείρησης Τάκης Αθανασόπουλος, ο οποίος παράλληλα εκτίμησε ότι οι ζημιές της ΔΕΗ το δεύτερο εξάμηνο θα είναι διπλάσιες του πρώτου. Η αποκλιμάκωση των διεθνών τιμών του πετρελαίου και του αερίου δεν «περνά» ακόμα στη ΔΕΗ, καθώς οι τιμές στις οποίες η επιχείρηση αγοράζει το φυσικό αέριο καθυστερούν ως και έξι μήνες να ενσωματώσουν τις διακυμάνσεις των διεθνών τιμών, διευκρίνισε ο κ. Αθανασόπουλος, στο περιθώριο συνέντευξης Τύπου που έδωσε χθες η «ΔΕΗ Ανανεώσιμες». Ο ετεροχρονισμός στην τιμολόγηση του φυσικού αερίου έχει ως αποτέλεσμα η ΔΕΗ να πληρώνει σήμερα τις υψηλές τιμές του πρώτου εξαμήνου, ενώ η πτώση των διεθνών τιμών το δεύτερο εξάμηνο του 2008 θα αποτυπωθεί το επόμενο χρονικό διάστημα.

Στο πλαίσιο αυτό, ο κ. Αθανασόπουλος ισχυρίστηκε ότι από 1ης Απριλίου 2009 η ρήτρα καυσίμων στο τιμολόγιο της ΔΕΗ θα μειωθεί

1,5%-2%. Αντίστοιχη μείωση εκτιμά ότι θα παρουσιάσει και το τρίτο τρίμηνο του 2009, δηλαδή από 1ης Ιουλίου.

Ο Έλληνας καταναλωτής πάντως θα αναγκαστεί τον Ιανουάριο να πληρώσει την τρίτη αύξηση στα τιμολόγια της ΔΕΗ σε διάστημα 13 μηνών! Παρά τα αυξημένα έσοδα από τις συνεχείς ανατιμολογήσεις, οι ζημιές της ΔΕΗ το δεύτερο εξάμηνο θα ξεπεράσουν τα 220 εκατ. ευρώ.

Τ. ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ >> Ο πρόεδρος της επιχείρησης δήλωσε ότι η επιβάρυνση από την αγορά δικαιωμάτων εκπομπής ρύπων το 2008 θα φθάσει τα 150 εκατ. ευρώ τη φετινή χρονιά και επέμεινε

στην πρόταση να τεθεί σε εφαρμογή ρύπων στα τιμολόγια, ώστε να επιμεριστεί το κόστος ανάμεσα στην επιχείρηση και τους καταναλωτές. Ο υπουργός Ανάπτυξης Χρήστος Φώλιας δεν έχει κάνει δεκτή την πρόταση αυτή της ΔΕΗ, μέχρι σήμερα τουλάχιστον. Η ρήτρα καυσίμων θεσπίστηκε με υπουργική απόφαση τον Νοέμβριο του 2007 (με προοπτική να ισχύσει από 1/1/09), όταν η τιμή του πετρελαίου Brent ήταν περίπου 78 δολ./βαρέλι και η σχέση ευρώ/δολαρίου 1,47. Ενεργοποιείται μόνον όταν οι μεταβολές στις τιμές των καυσίμων υπερβαίνουν το 10% είτε σε αύξηση, είτε σε μείωση.

Η ΔΕΗ εκτιμά ότι από την αύξηση των τιμών των καυσίμων ε-

πιβαρύνθηκε κατά 500 εκατ. ευρώ, χωρίς σε αυτά να υπολογίζει τις επιπτώσεις από την αύξηση της Οριακής Τιμής του Συστήματος για την οποία ο κ. Αθανασόπουλος εμμένει στην άποψη ότι πρέπει να συνδεθεί με τις τιμές λιανικής του ρεύματος.

ΚΟΙΝΗ ΩΦΕΛΕΙΑ >> Όσον αφορά το κόστος από τις Υπηρεσίες Κοινής Ωφέλειας (ΥΚΩ) είπε ότι φέτος η ΔΕΗ πληρώνει περισσότερα από όσα εισέπραξε, μέσω της αύξησης των τιμολογίων. Ο πρόεδρος της ΔΕΗ εκτιμά ότι το ετήσιο κόστος των ΥΚΩ για την περίοδο 2000-2006 ανέρχεται σε 163 εκατ. ευρώ και είπε ότι «πάντα διεκδικεί» τα ποσά αυτά από το Δημόσιο.

● Σχετικά με τη «ΔΕΗ Ανανεώσιμες» ο διευθύνων σύμβουλος, Αναστάσιος Γκαρής, αναφέρθηκε στο επενδυτικό πλάνο ύψους 2 δισ. ευρώ για την περίοδο έως το 2014 με στόχο η εταιρεία να αποκτήσει μερίδιο 20% στην αναπτυσσόμενη αγορά. Είπε ότι υπό υλοποίηση είναι 90 MW αιολικών πάρκων και ανακοίνωσε ότι τίθενται από σήμερα σε δημόσια διαβούλευση οι όροι του διαγωνισμού για τη δημιουργία του μεγάλου φωτοβολταϊκού σταθμού 50 MW της ΔΕΗ στη Μεσοχώρα.

Προτάσεις του ΠΑΣΟΚ για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

«Πάγωμα» δανείων και φοροελαφρύνσεις

Τον αποκλεισμό χιλιάδων νέων δυναμικών και κερδοφόρων επιχειρήσεων από τα πρόσφατα μέτρα που ανακοίνωσε ο υπουργός Ανάπτυξης Χρ. Φώλιας μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας (ΤΕΜΠΙΜΕ) καταγγέλλει το ΠΑΣΟΚ και προτείνει το πάγωμα των δανειακών υποχρεώσεων για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις το 2009 σε συνδυασμό με ελάφρυνση της φορολογικής τους επιβάρυνσης.

Σε συνέντευξη τύπου που έδω-

σαν χθες οι υπεύθυνοι του τομέα Ανάπτυξης του ΠΑΣΟΚ Μιχάλης Χρυσοχοϊδης, Απόστολος Κασιφάρας και Φίλιππος Σαχινίδης επεσήμαναν ότι από τα νέα μέτρα του ΤΕΜΠΙΜΕ έχουν εξαιρεθεί οι επιχειρήσεις που λειτουργούν στη χώρα για διάστημα μικρότερο των 3 ετών, καθώς και υγιείς και δυναμικές εταιρίες που δεν εμφάνισαν κερδοφορία σε ένα από τα τρία τελευταία χρόνια. Το ΤΕΜΠΙΜΕ θα εγγυοδοτεί το 80% του δανείου για κεφάλαιο κίνησης και θα επιδοτεί

το επιτόκιο, με την προϋπόθεση ότι οι επιχειρήσεις είναι κερδοφόρες τα 3 τελευταία χρόνια.

ΕΓΓΥΟΔΟΣΙΑ >> Το ΠΑΣΟΚ προτείνει ένα νέο μηχανισμό υποστήριξης εγγυοδοσίας, ο οποίος θα περιλαμβάνει:

- Πάγωμα δανειακών υποχρεώσεων των ΜΜΕ για το 2009.
- Ελάφρυνση της φορολογικής επιβάρυνσης των ΜΜΕ αλλά και των πολιτών, ή τριετή αναστολή μέτρων της πρόσφατης φορολογι-

κής μεταρρύθμισης. Προτείνεται κατάργηση του φόρου 10% και επιστροφή του αφορολόγητου αποθεματικού.

- Μέτρα όπως: Ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις μόνο για ΜΜΕ, δραστηκή απλούστευση της διαδικασίας έναρξης μίας επιχείρησης, μείωση διαδικασιών κ.λπ.
- Ταμείο Στήριξης των ΜΜΕ ανάλογα με το Ταμείο Αναχρηματοδότησης των τραπεζών.
- Επέκταση του ΤΕΜΠΙΜΕ στις επιχειρήσεις του αγροτικού τομέα.